

Lausunnon antaminen Lupa- ja valvontavirastolle Itärata Oy:n Itärata-hanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

VD/7058/11.00.03.00/2024

TeA/JK/JS/SP/JN/AKa/JK

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Vantaan kaupungilta lausuntoa Itärata Oy:n Itärata-hanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausuntopyyntöä on täydennetty 11.2.2026. Lausunto on pyydetty 13.3.2026 mennessä.

Arviointiselostus liitteineen on saatavilla osoitteessa ymparisto.fi/itarata-yva

Itärata on Keravalta Porvoon kautta Kouvolaan suunniteltava kaksiraiteinen nopean liikenteen rata. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa nykyistä nopeampi kaukojunaliikenne itäiseen Suomeen. Itärata erkaantuu länsipäässä Pasilan ja Keravan välille suunnitellusta Lentoradasta tunnelissa Vantaan ja Tuusulan rajalla ja liittyy itäpäässä nykyiseen Lahti–Kouvola-rataan. Itäradan ratayhteys vaatii toteutuakseen Lentoradan. Kaukoliikenteen lisäksi rata mahdollistaa Helsingin ja Porvoon välisen lähijunaliikenteen käynnistymisen. Tavarajunaliikenteen mahdollisuutta tutkitaan Keravan ja Kouvolan välillä. Rataa suunnitellaan yhdeksän kunnan alueelle, jotka ovat Vantaa, Tuusula, Kerava, Sipoo, Porvoo, Loviisa, Lapinjärvi, Myrskylä ja Kouvola. Itärata on hyväksytty heinäkuussa 2024 laajennettuun Euroopan laajuiseen liikenteen ydinverkkoon (TEN-T eli Trans European Transport Network).

YVA-menettelyssä Itäradan linjausvaihtoehdot on muodostettu siten, että eri tarkasteluväleillä on eri määrä arvioitavia linjausvaihtoehtoja. Linjausvaihtoehdot on suunniteltu siten, että eri vaihtoehdoilta on mahdollista jatkaa muille vaihtoehdoille siirryttäessä tarkasteluväliltä toiselle. Ratayhteyden kokonaispituus on vaihtoehdosta riippuen enimmillään 118 kilometriä. Vantaan alueella kaikki arvioitavat vaihtoehdot kulkevat tunnelissa.

Lentoradan ja Porvoossa sijaitsevan Backaksen välillä on tarkasteltu viittä vaihtoehtoista linjausta:

- Anttilan kylän vaihtoehto (AK)
- Sähköaseman pohjoinen vaihtoehto (SP)
- Sähköaseman eteläinen vaihtoehto (SE)
- Nikkilän vaihtoehto (N)
- Nikkilän eteläpuolinen vaihtoehto (NE)

Näistä neljän ensimmäisen (AK, SP, SE, N) linjaukset eivät eroa toisistaan Vantaan alueella. Vaihtoehto NE kulkee eri linjauksella ja edellyttää hieman vähemmän uutta tunnelia Vantaan alueella.

Porvoon Backaksen ja Björkdalin välillä on tarkasteltu kolmea vaihtoehtoista linjausta sekä näihin liittyviä ala- ja täydennysvaihtoehtoja. Porvoon itäosassa sijaitsevan Björkdalin ja Kouvolan Teuroisten välillä on tarkasteltu kolmea vaihtoehtoista linjausta. Kouvolan Teuroisten ja Korian välillä on tarkasteltu yhtä linjausta (TK). Näiden vaihtoehtojen kuvaukset löytyvät YVA-selostuksesta.

Itäradan vaihtoehtojen lisäksi on tarkasteltu vertailuvaihtoehtoa 0+, jossa Itärataa ei toteuteta. Vertailuvaihtoehto 0+ sisältää nykyisen rataverkon hyväksytyt parantamishankkeet. Oletuksena on, että Lento-rata on rakennettu ja digirata (digitaalisen junien kulunvalvonnan uudistus) on toteutunut.

Itärata Oy on valinnut jatkosuunnitteluun, yleissuunnitelman laadintaan etenevän ratalinjauksen. Valittu linjaus aiheuttaa YVA-selostuksen mukaan kokonaisuudessaan vähiten haittaa ja mahdollistaa eniten hyötyjä. Jatkosuunnitteluun on valittu Lentorata-Backas-välillä Nikkilän eteläpuolinen linjaus (NE).

Vantaalla hankkeen merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät rakentamisen aikana tunnelien louhimisesta ja louheen kuljetuksesta. Mahdollinen ajotunnelin suuaukko sijoittuisi Lehmustontien ja Fallbackantien risteyksen itäpuolelle. Samaa mahdollista ajotunnelia käytettäisiin myös Lentoradan rakentamisessa. Välillisiä vaikutuksia Vantaalle aiheutuisi junaliikenteen muutosten myötä. Itäradan myötä myös idän suunnan kaukojunaliikenne siirtyisi kulkemaan lentoaseman kautta, mikä heikentäisi Tikkurilan ja muun Itä-Vantaan saavutettavuutta. Ratahanke ei vaikuta maanpäälliseen rakentamiseen, mutta rajoittaa maalämpökaivojen sijoittumista ratalinjauksella.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 9.3.2026 § 10

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa liitteen mukainen lausunto lupa- ja valvontavirastolle.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila poistui kokouksesta yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen otti asian esittelyynsä.

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

Liitteenä olevan lausunnon sivu 2, otsikon ”vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön” ensimmäinen kappale muutetaan:

~~Hankkeen suorat vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön ovat vähäisiä, sillä Vantaan alueella suunnitellut ratalinjaukset kulkisivat kokonaan maan alla. Maan päälle näkyviä rakenteita olisivat kuilurakennukset sekä ajotunnelin suuaukko. Valtakunnallisen raidehankkeen keskeisimmät vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen syntyvät välillisesti junaliikenteen muutosten aiheuttaman eri alueiden saavutettavuuden muutoksen kautta. Arvioinnissa on kiinnitetty huomiota erityisesti Itäradan myötä parantuviin yhteyksiin, mutta vähemmän siihen, kuinka heikentyvä kaukojunaliikenteen saavutettavuus vaikuttaa.~~

Valtakunnallisen raidehankkeen keskeisimmät vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen syntyvät välillisesti junaliikenteen muutosten aiheuttaman eri alueiden saavutettavuuden muutoksen kautta. Arvioinnissa on kiinnitetty huomiota erityisesti Itäradan myötä parantuviin yhteyksiin, mutta vähemmän siihen, kuinka heikentyvä kaukojunaliikenteen saavutettavuus vaikuttaa. Sen sijaan hankkeen suorat vaikutukset maankäyttöön ovat vähäisiä, sillä Vantaan alueella suunnitellut ratalinjaukset kulkisivat kokonaan maan alla. Maan päälle näkyviä rakenteita olisivat kuilurakennukset ja ajotunnelin suuaukko.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto Lupa- ja valvontavirastolle Itärata Oy:n Itärata-hanketta koskevista ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta
- Täydennetty lausuntopyyntö Vantaan kaupunginhallitukselle ja kaavoitusviranomaiselle arviointiselostus uudelleen tiedoksi / Lausuntopyyntö Itärata Oy:n Itärata-hanketta koskevista ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Liikenneinsinööri Joonas Stenroth, puh. 050 302 9278
Yleiskaavasuunnittelija Anna-Mari Kangas, puh. 050 302 9224
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)